

Avtal om arbetstid m m under krigs- och beredskapstillstånd (AKB)

Avtalet har godkänts av regeringen den 2 november 1989.

Regeringen har med stöd av 2 § förordningen (1977:55) om vissa statliga myndigheters beredskap m m (ändrad 1988:1216) beslutat att statens arbetsgivarverk (SAV) skall upprätthålla sin verksamhet under krig eller vid krigsfara. Även under sådana förhållanden kommer SAV alltså att fullgöra uppgifter som centralt statligt arbetsgivarorgan.

STATENS ARBETSGIVARVERK

AVTAL
1989-10-03

Dnr
8910-1364-G
X11.5

AVTAL OM ARBETSTID M M UNDER KRIGS- OCH BEREDSKAPSTILLSTÄND (AKB)

Inledande bestämmelser

1 §

Parterna sluter detta avtal i anslutning till arbetsrättsliga beredskapslagen (1987:1262).

Avtalet gäller för sådana arbetstagare för vilka statehs arbetsgivarverk har rätt att sluta kollektivavtal om anställnings- och arbetsvillkoren.

Avtalet skall tillämpas endast i den mån som det är förenligt med föreskrifter i lag eller annan författning.

2 §

Avtalet skall tillämpas under samma tid som arbetsrättsliga beredskapslagen eller från en annan tidpunkt som parterna kommer överens om. Avtalet gäller då oavsett vad som annars följer av centrala eller lokala kollektivavtal.

Under tid när beredskapslagen inte tillämpas kan någon av parterna säga upp avtalets tillämpning med iakttagande av en månads uppsägningstid.

Då avtalet upphör att tillämpas skall gälla de kollektivavtal och övriga arbetsrättsliga förhållanden som gällde då avtalet började tillämpas, i den mån parterna inte kommer överens om något annat.

Protokollsanteckning

Parterna förutsätter att avtalet inte skall tillämpas på sådana arbetstagare som har ställning som krigsmän.

Arbetstid m m

3 §

1. Den ordinarie arbetstiden för heltids- och deltidanställda får uppgå till högst 60 timmar i genomsnitt per helgfri vecka. Arbetsgivaren får besluta om utökad ordinarie arbetstid efter förhandlingar enligt 11 § MBL i dess lydelse enligt bilagan till beredskapslagen.

Arbetsgivaren får besluta om övergång från dagtidsarbete till natt- eller skiftarbete och omvänt. Vid fastställande av utökad eller ändrad arbetstid skall ny lista upprättas.

Bestämmelser i 10 § arbetstidslagen och i kollektivavtal om mertid vid deltidansställning upphör att gälla.

2. En arbetstagare är skyldig att fullgöra övertid, jour och beredskap utan begränsningar i lag eller kollektivavtal.

3. För utförande av arbete enligt punkterna 1 och 2 får avvikelse göras från bestämmelser om nattvila i 13 § arbetstidslagen eller i kollektivavtal.

Som undantag från 14 § arbetstidslagen gäller att en arbetstagare skall ha minst 24 timmars veckovila.

4 §

1 En arbetstagare är skyldig att inom ramen för sin anställning utföra alla de arbetsuppgifter, som arbetsgivaren beslutar om.

En arbetstagare är också skyldig att, med frånträdande av utövningen av sin tjänst, utöva en annan statligt reglerad anställning eller en anställning vid statligt bolag.

2. En arbetstagare som har beviljats annan än lagstadgad ledighet är skyldig att avbryta ledigheten och återgå i arbete om arbetsgivaren begär det.

5 §

Vid tillämpning av 3 och 4 §§ skall hänsyn tas till arbetstagarens förhållanden.

Semester

6 §

Vid förläggning av semesterledighet bör eftersträvas att arbetstagaren får så lång sammanhängande semester som verksamheten medger.

Bestämmelsen i första avdelningen 40 § 4 mom SA-C eller motsvarande bestämmelser i något annat kollektivavtal om förlängd semester i vissa fall gäller inte i fråga om semesterledighet som har förlagts till en viss del av året med stöd av detta avtal.

Arbetstagaren har rätt att få ut sparad semester endast i den omfattning och med den förläggning som arbetsgivaren medger.

Lön och andra ersättningar

7 §

1. För utökad ordinarie arbetstid utges fyllnadslön med ett belopp per timme som motsvarar 1/165 av månadslönen.

2. Kompensation för övertidsarbete utges först sedan den ordinarie arbetstiden respektive den utökade ordinarie arbetstiden har fullgjorts. Arbetstagare med deltidsanställning får kompensation för övertidsarbete enbart under samma förutsättningar och efter samma grunder som gäller för heltidsanställd arbetstagare.

Arbetsgivaren beslutar om i vad mån övertidskompensation kan medges i form av ledighet.

Förhandlingsordning i rättstvister

8 §

1. I tvist om tillämpningen av bestämmelse i kollektivavtal eller i lag eller annan författning, som skall handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister, skall i första hand lokal förhandling föras. Vid den lokala förhandlingen skall parterna sträva efter att uppnå en tillämpningsöverenskommelse som ger en tillfredsställande lösning av det enskilda ärendet.

Lokal förhandling skall påkallas av lokal part inom två veckor från det att parten har fått kännedom om den omständighet som tvisten avser och senast fyra månader efter det att omständigheten har inträffat. Detta gäller dock endast omständighet som har inträffat under tid då avtalet tillämpas.

Kan överenskommelse inte träffas vid lokal förhandling får någon av parterna i den förhandlingen hänskjuta tvisten till arbetsdomstolen. Om detta ej är möjligt eller om lokala eller centrala parter annars enas härom får någon av parterna i den lokala förhandlingen begära att tvisten hänskjuts till avgörande av skiljemän, varvid arbetsgivar- respektive arbetstagsidans utser var sin skiljeman och dessa gemensamt utser en tredje skiljeman.

Kan enighet inte uppnås i val av tredje skiljeman skall parterna begära att länsstyrelsen utser en sådan skiljeman. För skiljemannaförfarandet gäller i övrigt lagen (1929:145) om skiljemän.

2. Överenskommelse eller avgörande av skiljemän enligt punkt 1 får inte åberopas av central part till stöd för en allmän tolkning av den omtvistade bestämmelsen.

3. Om endera parten begär det kan överenskommelse vid lokal förhandling enligt punkt 1 träffas med det förbehållet att central förhandling får begäras för slutlig prövning av tvistefrågan.

Central tvisteförhandling får i sådant fall anstå tills de centrala parterna beslutar att pröva tvisten. I avvaktan på denna prövning skall överenskommelsen vid den lokala förhandlingen tillämpas av parterna.

4. Tvist mellan de centrala parterna om detta avtals innebörd avgörs av skiljemän, varvid arbetsgivar- respektive arbetstagar sidan utser var sin skiljeman och dessa gemensamt utser en tredje skiljeman. För skiljemannaförfarandet gäller lagen om skiljemän.

Giltighetstid m m

9 §

1. Avtalet gäller fr o m den 1 november 1989 med en ömsesidig uppsägningstid av en månad. Avtalet kan dock inte sägas upp under sådan tid då den arbetsrättsliga beredskapslagen tillämpas.

2. Med arbetsgivaren avses statens arbetsgivarverk eller den myndighet som arbetsgivarverket bestämmer, om inte regeringen föreskriver något annat.

3. Arbetsgivarverket sluter detta avtal under förbehåll om regeringens godkännande.

Statens arbetsgivarverk

Centralorganisationen SACO/SR

Anders Wistrand

Anders Bergstrand

Statsanställdas Förbund

TCO-S (TCOs statstjänstemannasektion)

Ulf Svensson

Tor Nitzelius

